

naturaligvis være tilladt at appellere en saadan Dom til høiere Ret. Derfor tror jeg, at man overfor udenlandsk Litteratur er ilde stillet ved den gjældende Lovgivning.

Jeg skal nu gjøre nogle Bemærkninger angaaende Enkeltheder i Lovforslaget, idet jeg tror, at man har i høi Grad overdrevet disse, og i det Hele gjort dem til Gjenstand for en Kritik, som der ingen Grund er til efter den Maade, hvorpaa Sagen i det Hele taget er stillet. For det Første vil jeg med Hensyn til § 2 i Lovforslaget, som jo er Hovedpunktet, bemærke, at, naar jeg har foresøgt, og naar Udvalget i det andet Thing — thi det er jo til Dels fra Udvalget i det andet Thing, at dette skriver sig — har foresøgt at forme en Slags Beskrivelse eller Karakteristik af, hvad der skulde kaldes et utugtigt Skrift, saa er det jo ikke Meningen dermed, at man væsentlig vil forandre eller overhovedet vil forandre Begrebet eller vil gjøre flere Arter af Skrifter strafbare, end der er efter de bestaaende Regler, men man har ment, og det tror jeg ogsaa maa erkjendes, at Udtrykket „utugtigt Skrift“ er i sig selv i det Mindste et ligejaa ubestemt Udtryk som det, Lovforslaget bruger. Mig forekommer det, at Lovforslagets Udtryk er mere betegnende eller karakteriserende, og jeg er temmelig overbevist om, at for Manges Forestilling, som ikke kjende synderlig til Domstolens Praxis paa dette Gebet, er det mere veiledende til rigtig Opfattelse af, hvad der hidtil er forstaaet ved et utugtigt Skrift, end blot denne Benævnelse i og for sig. Men for Resten er det jo selvfølgelig aldeles ikke min Mening, at jeg ikke skulde være villig til at modtage Ændringer, hvis Nogen tror at kunne redigere det bedre og tydeligere, ja selv hvis man mener at maatte blive staaende ved Udtrykket „utugtigt Skrift“, vil jeg heller ikke lægge afgjørende Vægt derpaa, thi som jeg har bemærket i det andet Thing, er det egentlig ikke det, jeg tror er Hovedsagen med Loven, ikke det, der bør lægges Vægt paa i Særdeleshed. Som sagt, skulde man tro at kunne finde en bedre og mere træffende Betegnelse for det, man tilsigter, og skulde man navnlig tro, at man kan finde en Betegnelse, som kan redde for Tiltale det, man mener at kunne kalde virkelig Litteratur i Modsætning til det, man kan kalde pornografisk eller, hvilket Udtryk man nu vil vælge, skal jeg være meget villig til at gaa ind derpaa. Jeg tror, det bliver meget vanskeligt, jeg har i det Mindste ikke kunnet finde noget saadant Udtryk; men kan Nogen belære mig og vise mig noget Bedre end det, Lovforslaget frembyder, er det jo meget langt fra, at jeg har Noget derimod.

Det, jeg derimod betragter som Hovedsagen ved denne Paragraf, er Afdgangen til at gjøre Ansvar gjældende mod Udbrederne af disse Skrifter, saaledes at man altsaa ikke skal være indskrænket til blot at gjøre Ansvar gjældende mod Forfatteren, forsaavidt han har nævnt sig paa Skriftet. Det tror jeg er et ganske utilstrækkeligt Værn, og saalænge man ikke kan gaa videre end dertil, kan man, som jeg yttrede i det andet Thing, ikke gjøre noget Alvorligt mod den pornografiske Litteratur, saa bliver det Forhold ikke væsentlig anderledes, end det er, og det er det, jeg har ment, naar jeg har sagt, at hvis man ikke vil skride tidligere til disse Forholdsregler, kan man ligejaa godt lade være at gjøre Noget, thi det har jeg ogsaa sagt, at jeg synes ikke, at der er Grund til at forandre Lovgivningen, naar man dog ikke har Haab om at tilveiebringe væsentlig en anden Tilstand end den, der er tilstede. Det forekommer mig ret forstaaeligt, hvad jeg har ment, og jeg vil meget frabede mig, at man vil lægge andre Meninger eller Tendenser ind i det, jeg har sagt. Jeg kan ikke tro — og i den Henseende kan jeg egentlig ogsaa støtte mig til, hvad den ærede sidste Taler sagde — at dette Hensyn til Presseloven og dens Bestemmelser om Ansvarlighed for et trykt Skrift, fornuftigvis bør træde hindrende i Veien paa dette Punkt. Thi Presseloven blev jo allerede noget modificeret ved Straffeloven, for saa vidt Afbildninger angaar, idet Straffeloven indførte, at Ansvar for utugtige Afbildninger kunde lægges paa Udbrederne og ikke indskrænkes til Publikanten alene eller den, der efter Presseloven skulde være at anse for Publikant, og er først det Skridt stet ved Straffeloven af 1866, ser jeg ikke, at der er noget saa Forfærdeligt i at gjøre det Skridt at indføre en lignende Ansvarsbestemmelse for Udbredelsen af utugtige Skrifter. Presseloven af 3die Januar 1851 var i sin Tid et meget betydeligt Fremskridt, og jeg forundrer mig ikke over, at de Mænd, der den Gang levede som modne Mænd, hvad der ikke var Tilfældet med mig selv den Gang, vare glade over at have opnaaet dette og derfor nødig vilde give slip derpaa, men jeg tror dog at turde sige, at det, man var glad over i 1851 og maaste var glad over endnu i 1866, var virkelig ikke den Frihed til ansvarløst at udbrede smudsfig Litteratur, utugtlig Litteratur, som Presseloven aabner Adgang til, men det, man glædede sig over ved Presseloven i sin Tid, var formodentlig det, at den indførte eller garanterede politisk Uttringsfrihed i meget betydeligt Omfang, men jeg tvivler meget paa, at Forfatterne